

Förvaltning och avdelning

Handläggare: Andreas Lundin Lindgren
Titel: VD
E-post: Andreas.lundin-lindgren@nvaa.se

Till: Styrelsen för Norrtälje Vatten och Avfall AB

VA-taxa 2025 för Norrtälje kommun

Förslag till beslut

Styrelsen för Norrtälje Vatten och Avfall AB föreslår:

- Att godkänna taxan för vatten och avlopp (VA) 2025 enligt detta förslag och föreslår att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med förslaget.
 - Ny VA-taxa att gälla från 1 juni, 2025
 - Nuvarande VA-taxa upphör att gälla när nya taxan träder i kraft

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

Norrtälje Vatten och Avfall AB föreslår att kommunfullmäktige godkänner VA-taxan för 2025 enligt förslaget.

- Brukningavgiften föreslås höjas med 3 %.
- Anläggningsavgiften föreslås justeras:
 - Avgiften för servisledning och förbindelsepunkt sänks med 30 %.
 - Avgiften per bostadslägenhet höjs med 8,7 %.

Ärendet

Beskrivning

Lagen (2006:412) om Allmänna vattentjänster (LAV) anger bestämmelser för att säkerställa att vattenförsörjning och avlopp ordnas i ett större sammanhang, om det behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön.

VA-verksamheten i Norrtälje är finansierad genom VA-avgifter. Avgifterna får bestämmas som anläggningsavgifter (engångsavgift) och brukningsavgifter (periodisk avgift).

§319 i kommunfullmäktiges sammanträde 2024-12-16 återremitterades med följande motivering:

"Att återremittera förslaget till VA-taxa med uppdrag att komplettera underlaget med en analys över hur förslaget harmonierar med den nya VA-planen."

Norrtälje Kommunhus AB (NKAB) styrelse gav 2024-09-22 uppdrag till VD i Norrtälje kommunhus AB att, i nära samverkan med VD i Norrtälje vatten och avfall AB, ta fram en analys av Norrtälje vatten och avfall AB:s finansiella förutsättningar på kort och längre sikt utifrån bland annat Vattentjänstplanen samt hur utbyggnationen enligt planen och finansiella lösningar påverkar bolagskoncernen och kommunen, utifrån informationsmöten den 21 augusti och 18 september 2024. Detta arbete har nu rapporterades till NKAB styrelse den 29 januari (PM VA-analys NVAA finansiering kort och lång sikt).

Utifrån PM VA-analys NVAA finansiering kort och lång sikt samt med hänsyn till uppdaterade ränteprognos, har följande justeringar föreslagits:

- Brukningsavgiften föreslås höjas med 3 % (istället för den tidigare föreslagna 5 %-iga höjningen som återremitterades av kommunfullmäktige 2024-12-16, §319).
- Anläggningsavgiften justeras enligt följande:
 - En sänkning med 30 % av avgiften för servisledning och förbindelsepunkt.
 - En höjning med 8,7 % av avgiften per bostadslägenhet.
- Denna justering av anläggningsavgift resulterar i:
 - En sänkning med ca 14 % för ett typhus A.
 - En sänkning med ca 20 % för en typisk villa i ett omvandlingsområde.
 - En nästan oförändrad avgift för små flerbostadshus.
 - En höjning med ca 7 % för ett flerbostadshus med 110 lägenheter.
- Några räkneexempel på föreslagen Anläggningsavgift:

Exempel	Exempel Norrtälje	Dagens taxa	Differenterad så	Ökning/minskning		
				%	Kr totalt	Kr/lägenhet
Fastighet med V+S+D, 1 läg., 2000 m2	Villa mitt i Norrtälje med stor tomt	585 000,00	467 356,50	-20,1%	- 117 643,50	- 117 643,50
Fastighet med V+S+D, 1 läg., 800 m2 (typhus A)	Villa mitt i Norrtälje	410 188,00	351 366,25	-14,3%	- 58 821,75	- 58 821,75
Fastighet med V+S, 1 läg., 2000 m2	Villa i omvandlingsområde	474 819,75	381 506,45	-19,7%	- 93 313,30	- 93 313,30
Fastighet med V+S, 1 läg., max m2	Villa med stor tomt	478 887,50	381 506,45	-20,3%	- 97 381,05	- 97 381,05
Fastighet med V+S, 2 läg., max m2	Villa med stor tomt och två fastigheter	598 487,50	511 511,65	-14,5%	- 86 975,85	- 43 487,93
Fastighet med V+S+D, 15 läg., 800 m2 (typhus B)		1 456 688,00	1 488 911,75	2,2%	32 223,75	2 148,25
Fastighet med V+S+D, 110 läg., 4000 m2	Flerfamiljshus i Hamnen	9 028 690,00	9 678 722,50	7,2%	650 032,50	5 909,39
Industrifastighet liten V+S+D 350 BTA (2lgh) 1400 kvm tomtyta	Liten industri i Sika eller Karlsviken	573 204,00	520 885,50	-9,1%	- 52 318,50	- 52 318,50
Industrifastighet stor V+S+D 3140 BTA (15 lgh) 5700 kvm tomtyta	Stor industri i Sika eller Karlsviken	2 177 527,00	2 209 750,75	1,5%	32 223,75	32 223,75

Lagkrav

Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) reglerar förhållandet mellan brukare av och huvudman för allmän VA-anläggning. Enligt LAV får huvudmannen ta ut avgift från brukarna för att täcka nödvändiga kostnader för ordnandet och driften av den allmänna VA-anläggningen. Enligt 34 § LAV ska avgifternas belopp och hur de beräknas framgå av en taxa. De närmare principerna för avgifternas bestämmande anges i §§ 30-33 LAV.

Koppling till gällande styrdokument

VA-taxan återspeglar det förslag till Vattentjänstplan (ej ännu beslutad av kommunfullmäktige) samt är i linje med den långsiktiga ekonomiska analysen ("PM VA-analys NVAA finansiering kort och lång sikt") där det finns en VA-taxa planering för åren 2025-2037.

Ekonomiska konsekvenser och riskanalys

Taxehöjningen på bruksavgiften är nödvändig för att finansiera de ökade kostnaderna i VA-verksamheten i samband med att den allmänna prisökningen på varor och tjänster samt att drift och kapitalkostnaderna ökar när investeringsprojekt blir klara och tas i drift.

Med 3% taxehöjning av bruksavgifterna räknar VA-verksamheten ha ekonomi i balans och gå med ett planerat överskott. Överskottet kommer användas nästkommande år och gör att kommande taxehöjningar kan ligga på en jämnare nivå. VA verksamheten står inför stort investeringsbehov och taxehöjningar blir nödvändiga för att finansiera de ökade kostnader för avskrivningar och ränta. Den planerade taxehöjningen på 5% byggde på antaganden gjorda i Mål och budget 2025-2027. Sedan dessa har ränteprognosen sänkts. VA verksamheten har stora lån och är räntekänslig. Räntesänkningen gör att taxan inte behöver höjas med 5%.

Inför år 2024 höjdes anläggningsavgifterna med 30%. Tidigare år har anläggningsavgiften höjts med byggkostnadsindex och höjningen år 2024 enligt index skulle ha varit 15,6% och år 2025 5,9%. Anledningen till en större höjning var för låg täckningsgrad i projekt. För låg täckningsgrad gör att bruksavgifterna behövde höjas mer för att finansiera kostnader. Höjningen med 30% har varit hård för fastighetsägare som ska ansluta sig till kommunalt VA i de kommande omvandlingsområden. Därför föreslås en differentierad förändring av parametrarna i VA taxa. Avgift för servisledning och förbindelsepunkt sänks med 30% samt avgiften för bostadslägenhet höjs med 8,7%. Konsekvens för VA ekonomi blir en genomsnittlig minskning av intäkter från anläggningsavgift de kommande åren med ca 8%. Täckningsgraden i projekt kommer att minska och kostnaderna behöver finansieras via höjda bruksavgifter, koncernbidrag eller finansiering från skattekollektivet för att kompensera intäktsbortfall.

Översyn av taxekonstruktion av bruksavgifterna och anläggningsavgifter har påbörjats inför taxebeslutet 2026.

Justering av anläggningsavgift, som motsvarar en genomsnittlig sänkning på 8% på intäkten av anläggningsavgifter kommer att analyseras vidare i ett nära samarbete mellan NVAA och kommunen. Effekten och strategin för att täcka detta underskott beskrivs i *PM VA-analys NVAA finansiering kort och lång sikt* samt att NKAB styrelse (NKAB 2025-01-29) har gett följande uppdrag i syfte för att skapa en hållbar långsiktig ekonomisk strategi:

- Uppdra till Norrtälje vatten och avfall AB att fördjupa analyserna av bolagets nuvarande investeringsplan med innebörden att investeringsnivåerna kommande år reduceras.
- Uppdra till VD i Norrtälje Kommunhus AB att i dialog med kommunen och Norrtälje vatten och avfall AB utveckla arbetsformerna mellan NKAB, NVAA och kommunen i syfte att stärka det långsiktiga strategiska arbetet och den strategiska styrningen, i synnerhet avseende VA och VA-investeringarna, och återkomma med löpande avrapportering till NKAB styrelse.

Tidplaner

VA-taxan tas av Kommunfullmäktige 28 april 2025 och föreslås gälla från och med 1 juni, 2025.

Översyn av VA-taxekonstruktion har påbörjats inför år 2026.

Andreas Lundin Lindgren
VD
Norrtälje Vatten & Avfall

Bilagor

Bilaga 1 VA-taxa 2025

Bilaga 2 PM VA-analys NVAA finansiering kort och lång sikt.

Beslut skickas till

VD: andreas.lundin-lindgren@nvaa.se

Handläggare av tjänsteutlåtandet:

Registrator NVAA: kansli@nvaa.se